Modul 4: Nástroje

Projekt Erasmus+

I CO-COPE: Inklúzia prostredníctvom medziprofesijnej spolupráce v komunite praxe vo vzdelávaní

01.08.2023 – 31.07.2026

Číslo projektu: 2022-1-BE02-KA220-SCH-000089287

Co-funded by the European Union

Obsah

Otvorenie | Ukončenie stretnutia

Namaľujme spoločne obraz 3

Bingo – Je to zhoda 5

Škála oviec 7

Oslavujte každý míľnik 11

Spätná väzba piatimi prstami 13

Čo vám dodáva energiu po tomto stretnutí? 14

Najnovšie správy 15

Pohľadnice | Pripomienka k pohľadnici 16

Komunikácia

Rybári komunikácie 18

Dixit: Rozvoj komunikácie pomocou obrázkových kariet 22

Aktivita s pravítkom 25

Urobte krok spoločne 27

Komunikácia v kruhoch 29

Dve pravdy a jedna lož 32

Brainstorming | Rozhodovanie

Od sna k realite 34

Myšlienková mapa 35

Hodnotenie možností prostredníctvom bodovania 37

Hlasovanie farbami / palcom hore / 39

Hodnotenie

Vytvorte príbeh 41

Zachovať – Vypustiť – Zmeniť 43

Sladké hodnotenie 44

Akčný plán Integrita 47

Ostatné

Plán SMART 49

Akčný plán v 3 krokoch 51

Nástroj na sebareflexiu: iCoPi 52

Strom I CO-COPE 55

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Namaľujme spoločne obraz

Stručný popis	Každému členovi skupiny je pridelená špeciálna „schopnosť“ na kreslenie obrazu: farba, určitý tvar, určitý typ motívu, nástroj... Spoločne musia nakresliť vopred stanovený obrázok, ktorý je možné dokončiť len spojením ich schopností a použitím rôznych farieb, motívov a materiálov.
Ciele	• Podporiť prácu v skupine • Zvýšiť povedomie o hodnote spolupráce • Podporiť interakciu a komunikáciu v skupine
Trvanie	15 – 20 minút (v závislosti od veľkosti obrazu a počtu materiálov / členov skupiny)
Spoločenská forma	Práca v malých skupinách
Materiály a organizácia	• Šablóna kresby (pozri príklad v prílohe) • Kresliace potreby, ako sú rôzne farebné pastelky, pravítko, ceruzka, šablóna obrazu
Príprava	Pripravte a vytlačte šablónu kresby a rozhodnite sa, aké materiály sú potrebné na nakreslenie obrázku.

Popis krok za krokom

	1. Pripravte flipchart s prázdnym papierom. 2. Rozdeľte rôzne nástroje na maľovanie medzi členov skupiny. 3. Skupina musí skopírovať pripravený obrázok spoločnými silami a pomocou nástrojov, ktoré dostala, podľa šablóny. 4. Aktivita končí po uplynutí vopred stanoveného času, alebo hneď, ako je kresba hotová.

Variácie a diferenciácia

- Členovia skupiny nesmú počas aktivity hovoriť.
- Chýbajú nástroje, alebo materiály/farby a skupina musí nájsť riešenie, ako kresbu dokončiť.
- Nástroje sa môžu používať iba v predpísanom poradí.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Príloha

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Bingo – Je to zhoda

Stručný popis	Bingo – Je to zhoda je interaktívna aktivita na prelomenie ľadu, pri ktorej sa účastníci spoznávajú hľadaním ľudí, ktorí zodpovedajú tvrdeniam na bingo karte.
Ciele	• Pomôcť účastníkom spoznať sa navzájom hravou formou • Podporiť interakciu a komunikáciu v skupine • Vytvoriť otvorenú a bezpečnú atmosféru na začiatku stretnutia
Trvanie	10–15 minút
Forma	Práca v pároch, práca v skupine (plénum)
Materiály a organizácia	• Jedna vytlačená bingo karta na účastníka • perá
Príprava	Pripravte a vytlačte bingo kartu s tvrdeniami týkajúcimi sa osobných záujmov, skúseností, alebo charakteristík relevantných pre skupinu, alebo tému

Popis krok za krokom

5. Každý účastník dostane kartu BINGO.
6. Účastníci sa pohybujú po miestnosti a rozprávajú sa s ostatnými, aby našli niekoho, kto zodpovedá tvrdeniu na ich karte.
7. Keď nájdu zhodu, meno tej osoby zapíšu do príslušného poľa.
8. Aktivita končí, keď účastník vyplní riadok, stĺpec alebo celú kartu (v závislosti od času a počtu účastníkov) alebo po uplynutí stanoveného času.
9. Voliteľne môže po aktivite nasledovať krátka reflexia alebo zdieľanie v pléne.

Variácie a diferenciácia

- Použite výroky špecifické pre danú tému (napr. súvisiace s témou stretnutia) a/alebo prispôsobte výroky veľkosti skupiny, veku a kultúrnemu zázemiu
- Nastavte rôzne podmienky na výhru (jeden riadok, viacero riadkov, plné Bingo).
- Povzbudzujte účastníkov, aby hovorili s rôznymi ľuďmi a nevyplňovali viacero polí s tou istou osobou
- Požiadajte účastníkov, aby v pléne predstavili jednu osobu, s ktorou sa zhodli

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Príloha

SPOZNÁVANIE SA

BINGO

NÁJDI NIEKOHO, KTO:

má rád pizzu. Meno:	má súrodencov. Meno:	má domáceho maznáčika. Meno:
má narodeniny v lete. Meno:	nosí okuliare. Meno:	má na sebe dve rôzne ponožky. Meno:
hovorí viac ako tromi jazykmi. Meno:	sa bojí pavúkov. Meno:	je ľavák. Meno:

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Škála oviec

Stručný popis	Zábavná aktivita na zistenie aktuálnej energie účastníkov pomocou obrázkov. Je možné použiť aktivitu na začiatku CoP stretnutia.
Ciele	Zistiť úroveň energie skupiny.
Trvanie	5 minút
Forma	Skupinová, plenum (na začiatku stretnutia)
Materiály a organizácia	Šablóna s obrázkami.
Príprava	Pripravte si prezentáciu so šablónou alebo si šablónu vytlačte.

Popis krok za krokom

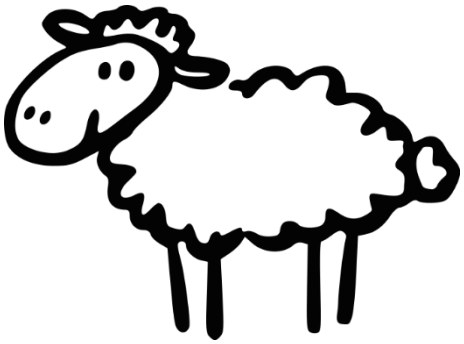

Keď sa stretnutie začne, postupujte podľa týchto krokov:

1. **Vysvetlite, čo sa bude diať**. Vysvetlite, že by ste radi zistili, aká je atmosféra na stretnutí, a preto skupine ukážete osem obrázkov, s ktorými sa môžu stotožniť.
2. **Ukážte Icebreaker aktivitu**. Ukážte skupine „škálu oviec", aby ho všetci videli. Počkajte chvíľu na reakciu skupiny, pretože sa často otvoria a začnú sa smiať.
3. **Požiadajte účastníkov, aby si vybrali číslo.** Ak ste v miestnosti, jednoducho sa ľudí priamo opýtajte, kam by sa zaradili. Ak aktivitu realizujete online, najlepšie je to robiť prostredníctvom chatu. To vám ako moderátorovi umožní zachytiť, čo všetci povedali a získať lepší prehľad o skupine.
4. **Komunikujte s účastníkmi.** Vypočujte si odpovede účastníkov a opýtajte sa ich, či by chceli vysvetliť, prečo si vybrali práve toto číslo. To často vedie k zaujímavým diskusiám v skupine.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Variácie a diferenciácia

Použite iné obrázky. Pozrite si aj ostatné šablóny.

Referencie | Zdroje

Webová stránka s ďalšími možnosťami, ľadolamy so zvieracou stupnicou.

Šablóna na prelomenie ľadu s mierkou zvierat (bezplatné stiahnutie a návod)

62b07a10b23da304531bc812_Animal Scale Icebreaker by Facilitator School.pdf

Príloha

Na ovčej škále, ako sa dnes cítiš?

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Asociácia slov (metóda skratiek)

Stručný popis	Interaktívna aktivita, pri ktorej účastníci spontánne spájajú jedno slovo alebo krátke frázy s každým písmenom daného pojmu, aby preskúmali jeho význam a relevanciu.
Ciele	• Preskúmať pojem štruktúrovaným a kreatívnym spôsobom • Aktivovať predchádzajúce vedomosti účastníkov, ich osobné chápanie a asociácie s konkrétnym pojmom/konceptom/slovom • Podnietiť reflexiu a spoločné vytváranie významu v rámci skupiny
Trvanie	10–15 minút
Forma	Individuálna práca, skupinová práca, plenárne zasadnutie
Materiály a organizácia	• Flipchart/čistý papier alebo biela tabuľa/digitálny nástroj • Fixky alebo digitálny vstupný nástroj
Príprava	Vyberte kľúčový pojem/slovo relevantné pre stretnutie a napíšte ho vertikálne tak, aby sa ku každému písmenu dala priradiť asociácia.

Popis krok za krokom

1. Moderátor predstaví skupine kľúčové slovo alebo pojem (napr. pre spoločnú aktivitu na flipcharte alebo pre individuálnu prácu na papieri, ktorý bol rozdaný každému účastníkovi).
2. Účastníci majú za úlohu spontánne nájsť ku každému písmenu jedno slovo alebo krátku frázu, ktorú si s daným pojmom spájajú.
3. Asociácie môžu vznikať individuálne, v pároch alebo v malých skupinách.
4. Výsledky sa zdieľajú a zhromažďujú v pléne.
5. Moderátor stručne zhodnotí asociácie a prepojí ich s témou stretnutia.

Variácie a diferenciácia

- Podporujte kreativitu: nie každá asociácia musí začínať definovaným písmenom
- Povoľte frázy namiesto jednotlivých slov
- Aktivitu môžu vykonávať jednotlivci, malé skupiny alebo spoločne na plenárnom zasadnutí
- Porovnajte výsledky z rôznych skupín

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Príloha

C	Collaboration = Spolupráca
O	Opennes = Otvorenosť
M	Mutual learning = Vzájomné učenie
M	Motivation = Motivácia
U	Understanding = Porozumenie
N	Network = Sieť
I	Innovation = Inovácia
T	Trust = Dôvera
Y	Youth = Mládež
O	Objectives = Ciele
F	Feedback = Spätná väzba
P	Participation = Účasť
R	Reflection = Reflexia
A	Action plan = Akčný plán
C	Commitment = Záväzok
T	Together = Spoločne
I	Inclusive education = Inkluzívne vzdelávanie
C	Competence = Kompetencia
E	Exchange = Výmena

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Oslavujte každý míľnik

Stručný popis	Oslávte každý malý krok v procese, než sa zameriate na program.
Ciele	Podporovať motiváciu, súdržnosť tímu a pocit úspechu prostredníctvom zámerného uznávania a oceňovania pokroku v každej fáze projektu. Tento prístup posilňuje pozitívne správanie, zvyšuje angažovanosť a vytvára podporné prostredie, ktoré si cení individuálne aj kolektívne úsilie.
Trvanie	15 minút
Forma	Individuálne a v skupine
Materiály a organizácia	Párty vlajočky a materiál na ich zavesenie (sponky/špendlíky/lepiaca páska).
Príprava	Vytlačte vlajočky.

Popis krok za krokom

1 Rozdajte každému účastníkovi 1 vlajočku.

2. Napíšte na túto vlajku (vyberte si 1 možnosť a dopíšte vetu):

Hurá! ...

Dnes sa nám podarilo ...

Dnes už vieme ...

Dnes viem ...

3. Zavesi vlajky

4. Čo vidíme? Aké sú naše prvé úspechy tohto tímu?

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Variácie a diferenciácia

Môžete rozdávať ďalšie vlajky. Je dôležité mať vlajku pre každý jednotlivý míľnik.

Môžete tiež požiadať účastníkov, aby doplnili tú istú vetu.

Dôležité je, aby sa niektoré vety viac zameriavali na individuálny proces.

Môže byť pekné tieto vlajočky vyzdobiť.

Vlajočky môžete nechať vyvesené počas celého procesu.

Zdieľajte ich aj s ostatnými žiakmi, učiteľmi, rodičmi...

KenP_Mijlpalenslinger-1.pdf

Praktické poznámky

Zamerajte sa na úspechy – niekedy sa rozhovor rýchlo opäť stočí k ťažkostiam

Referencie | Zdroje

Mijlpalenslinger: oslavujte každý úspech so svojimi žiakmi – Klasse

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Spätná väzba piatimi prstami

Stručný popis	Štruktúrovaná metóda spätnej väzby/hodnotenia, pri ktorej sa päť prstov ruky používa na reflexiu rôznych aspektov úlohy alebo hodiny
Ciele	Podporiť reflexiu, štruktúrovať spätnú väzbu a uľahčiť vyjadrovanie názorov
Trvanie	5–15 minút
Forma	Individuálna práca (voliteľné: plenárne zasadnutie)
Materiály a organizácia	Čistý papier alebo šablóna ruky, ceruzky
Príprava	V prípade potreby pripravte vizualizáciu

Popis krok za krokom

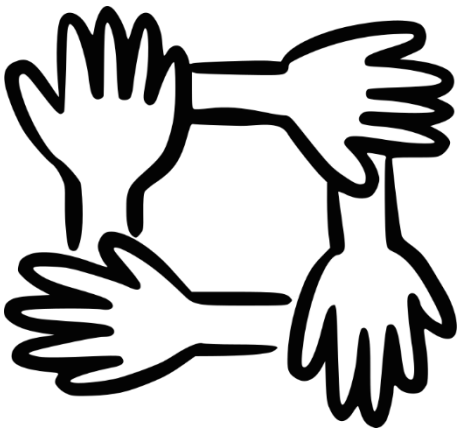

1. Vysvetlite význam piatich prstov
   - **Palec:** Čo sa mi páčilo / Čo sa podarilo.
   - **Ukazovák:** Čo som sa naučil / Čo chcem zdôrazniť.
   - **Stredný prst:** Čo sa mi nepáčilo / Čo bolo ťažké.
   - **Prstenník:** Čo si **z toho** odnášam / Čo bolo pre mňa dôležité.
   - **Malíček:** Čo chýbalo / Moje želanie do budúcnosti.
2. Vyzvite účastníkov, aby si zapísali svoje asociácie.
3. Voliteľné: každý účastník sa podelí o svoje myšlienky v pléne

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Čo vám dodáva energiu po tomto stretnutí?

Stručný popis	Krátka reflexná aktivita, pri ktorej účastníci zdieľajú, čo im dodáva energiu po stretnutí.
Ciele	Pozitívne zakončiť stretnutie, zvýšiť povedomie a posilniť súdržnosť skupiny.
Trvanie	5–10 minút
Forma	Plenárne
Materiály a organizácia	Žiadne, alebo voliteľné karty s emoji.
Príprava	Vyberte si formu práce (bleskové kolo, emoji, kategórie, stand-up).

Popis krok za krokom

	1. Predstavte hlavnú otázku: „Čo vám dodáva energiu po tomto stretnutí?“ 2. Nechajte účastníkov zdieľať jedno slovo alebo vetu. 3. Nech si vyberú emoji. 4. Nech si vyberú kategóriu: Obsah, Proces, Vzťahy. 5. Voliteľné: Záverečná diskusia v stoji s vyjadreniami.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Najnovšie správy

Stručný popis	Účastníci zdieľajú jeden kľúčový postreh alebo záver zo stretnutia, aby uzavreli reláciu reflexiou a jasnosťou.
Ciele	- Povzbudiť účastníkov, aby premýšľali o tom, čo sa naučili alebo aké skúsenosti získali. - Poskytnúť uzavretie a spoločný pocit naplnenia. - Pomôcť facilitátorovi pochopiť, čo rezonovalo.
Trvanie	5–10 minút
Forma	Plenárne (celá skupina)
Materiály a organizácia	- Pohodlné usporiadanie sedenia - Voliteľné: online chat alebo nástroje na reakcie
Príprava	- Pripravte si príklady podnetov. - Uistite sa, že zostane čas na reflexiu.

Popis krok za krokom

1. Vysvetlite účel: skupina na záver zdieľa, čo si *z dnešného stretnutia* odnáša 2. Zdieľajte s účastníkmi nasmerovacie otázky: *„Čo si z dnešného stretnutia odnášate? Čo by ste chceli povedať ostatným o dnešnom stretnutí?“*
3. Uveďte stručný príklad.
4. Vyzvite účastníkov, aby sa podelili o svoje postrehy (každý 15–20 sekúnd).
5. Počúvajte a reagujte bez hodnotenia.
6. Na záver zhrňte spoločné témy.

Variácie a diferenciácia

- Jednoslovná kontrola
- Tiché zamyslenie (písomné)
- Kontrola s partnerom
- Verzia zameraná na budúcnosť: „Aké kroky podniknete ďalej?“

Praktické poznámky

- Udržujte rovnomerné tempo.
- Vyhnite sa dlhým diskusiám.
- V prípade potreby poskytnite rýchle úvodné otázky.
- Zabezpečte psychicky bezpečnú atmosféru.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Pohľadnice | Pripomienka k pohľadnici

Stručný popis	Metóda pripomienky na pohľadnici je krátka reflexná aktivita, pri ktorej si účastníci vyberú pohľadnicu, ktorá symbolizuje ich hlavný poznatok z učenia, a napíšu si osobný, SMART zámer o tom, ako ho uplatnia v praxi. Lektor pošle pohľadnice približne o mesiac neskôr, čím účastníkom poskytne zmysluplnú pripomienku, ktorá posilní učenie a následné uplatňovanie.
Ciele	Cieľom tejto metódy je podporiť prenos učenia do praxe tým, že účastníkov povzbudí k formulovaniu konkrétnych osobných zámerov. Keď účastníci neskôr dostanú svoju vlastnú správu, pripomenie im to ich záväzok a motivuje ich k udržaniu zmeny správania po školení.
Trvanie	10 minút
Forma	individuálne, možné aj: práca v pároch, skupinová práca
Materiály a organizácia	Potrebné materiály: pohľadnice (najlepšie s výstižnými alebo tematickými obrázkami), obálky, známky a perá. Požadovaná organizácia: lektor pripraví a rozloží pohľadnice, poskytne čas na premýšľanie a písanie, zozbiera adresované obálky a pohľadnice pošle približne jeden mesiac po školení, aby sa zabezpečil efekt oneskoreného pripomenutia.
Príprava	Lektor vyberie a prinesie rôzne pohľadnice spolu s obálkami, známkami a perami a na konci školenia naplánuje čas na túto aktivitu. Lektor tiež zabezpečí, aby bol po školení čas na odoslanie pohľadníc (približne o mesiac neskôr), a do tej doby ich bezpečne uschová.

Popis krok za krokom

	Lektor rozloží pohľadnice na podlahu alebo stôl tak, aby ich všetci účastníci jasne videli. Účastníci sa zhromaždia okolo nich a každý si vyberie jednu pohľadnicu, ktorá predstavuje ich kľúčové poznatky alebo postrehy zo školenia. Každý účastník napíše na pohľadnicu osobný odkaz pre seba, vrátane konkrétneho a SMART kroku, ktorý má v úmysle podniknúť. Účastníci napíšu svoju domovú adresu na obálku a vložia do nej pohľadnicu. Lektor zozbiera všetky obálky a bezpečne ich uschová. Približne jeden mesiac po školení lektor pošle pohľadnice účastníkom ako pripomienku ich záväzku k učeniu.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Variácie a diferenciácia

- Namiesto pohľadníc môžu účastníci použiť fotografie, prázdne kartičky, ktoré si sami vyzdobia, alebo tematické obrázky súvisiace s témou školenia.
- Pripomienka môže byť zaslaná po rôznych časových intervaloch (napr. dva týždne, tri mesiace) v závislosti od požadovaného momentu následnej kontroly.
- Účastníci môžu na kartu napísať viac ako jeden zámer (krátkodobé a dlhodobé ciele).
- Lektor môže na pohľadnicu pridať krátku doplňujúcu otázku alebo podnet na zamyslenie (napr. „Už ste toto získané vedomosti využili?“).
- V prípade online alebo kombinovaných školení je možné túto metódu prispôsobiť tak, že účastníci napíšu digitálne správy, ktoré sa odošlú e-mailom alebo sa naplánuje ich odoslanie neskôr.

Praktické poznámky

- Uistite sa, že zámery sú napísané jasne a čo najkonkrétnejšie (SMART), aby sa zvýšila šanca na ich splnenie.
- Pripomeňte účastníkom, aby na obálku napísali svoju úplnú a správnu domovú adresu.
- S pohľadnicami zaobchádzajte dôverne a uchovávajte ich na bezpečnom mieste, kým nebudú odoslané.
- Jasne oznámte, kedy budú pohľadnice odoslané, aby účastníci vedeli, kedy majú očakávať pripomienku.
- Nechajte účastníkom chvíľku na zamyslenie, aby si mohli vybrať zmysluplné postrehy a napísať premyslené správy.

Referencie | Zdroje

Van den Ouden, L. (2016). *Werkvormenboek: 100 werkvormen om iedere bijeenkomst tot een succes te maken – Alles begint met een open mind* (1. vydanie). ICM Publishing.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Rybári komunikácie

(zážitková aktivita na rozvoj skupinovej dynamiky a komunikácie)

Stručný popis	Aktivita „Rybári komunikácie“ je štruktúrovaná zážitková simulácia, v ktorej malé skupiny spravujú spoločný zdroj za podmienok obmedzenej komunikácie. Prostredníctvom metaforickej hry účastníci stvárňujú vzorce spolupráce, súťaže a vyjednávania. Úloha funguje ako projektívny nástroj skupinovej dynamiky, odhaľuje komunikačné bariéry a podporuje reflexívne učenie o vzájomnej závislosti a sociálnej zodpovednosti. Intervencia kombinuje zážitkovú simuláciu so štruktúrovanou písomnou a dialógovou reflexiou, pričom čerpá z teórie zážitkového učenia (Kolb, 2015), skupinovej dynamiky (Lewin, 1947), výskumu sociálnych dilem v súvislosti so zdieľanými zdrojmi (Ostrom, 1990) a komunikačných prístupov založených na potrebách (Rosenberg, 2015).
Ciele	• Rozvíjať komunikačné zručnosti v rámci skupiny a medzi skupinami • Preskúmať správanie v oblasti spolupráce, súťaže a zdieľania zdrojov • Podporiť rokovania, kolektívne rozhodovanie a strategické myslenie • Zvýšiť povedomie o sociálnych dilemách a vzájomnej závislosti • Preskúmať emocionálne reakcie súvisiace s nedostatkom, dôverou a spravodlivosťou • Podporovať reflexiu o inklúzii, exklúzii a riešení konfliktov
Trvanie	• Pokyny a rozdelenie do skupín: 5–10 minút • Simulácia hry (10 kôl/dní): 20–25 minút • Zhodnotenie a reflexia: 10–15 minút • Celkom: približne 45 minút
Forma	• Tri malé skupiny (minimálne 3 účastníci v každej skupine) • Rozhodovanie v rámci skupiny • Reflexia celej skupiny počas záverečného vyhodnotenia • Diskusia vedená facilitátorom Minimálne 9 osôb plus moderátor
Materiály a organizácia	• Tabuľa alebo flipchart • Stôl s rozložením: *10 riadkov (dni)* *3 stĺpcami (dediny/osady)* • Perá/fixky
Príprava	• Rozdeľte účastníkov do troch skupín • Požiadajte každú skupinu, aby si vybrala **názov** pre svoju rybársku dedinu

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

	• Vysvetlite, že predstavujú samostatné osady, ktoré v minulosti medzi sebou nekomunikovali • Pripravte tabuľu s 10-dňovým rozpisom • Pripravte žetóny rýb a pravidlá reprodukcie

Popis krok za krokom

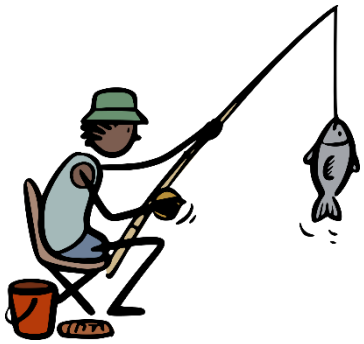

Krok 1: Vytvorenie skupín a budovanie identity

Účastníci sú rozdelení do troch malých skupín s minimálne tromi členmi v každej skupine, aby bola zabezpečená zmysluplná interakcia a spoločné rozhodovanie.

Každá skupina má za úlohu vymyslieť názov pre svoju rybársku dedinu/osadu. Tento krok slúži na organizačné aj psychologické účely. Okrem jednoduchého stotožnenia sa výber názvu skupiny podporuje:

- vytvorenie skupinovej identity
- pocit príslušnosti a spoluzodpovednosti
- včasnú spoluprácu a budovanie konsenzu
- emocionálneho zapojenia do scenára rolovej hry

Facilitátor stručne zdôrazní, že každá skupina predstavuje samostatnú komunitu rybárov, ktorí žijú nezávisle a tradične nekomunikujú s ostatnými osadami. Toto naratívne rámcovanie podporuje ponorenie sa do simulácie a posilňuje vnímanie medziskupinových hraníc, čo je dôležité pre neskoršie pozorovanie dynamiky komunikácie a rokovaní.

Názvy skupín sa napíšu na tabuľu a používajú sa konzistentne počas celej aktivity pri zaznamenávaní výsledkov a oslovovaní tímov.

Krok 2 Naratívny rámec

Facilitátor predstaví príbeh:

Na brehoch jazera žili tri osady rybárov. Nestretávali sa a od pradávna lovili ryby podľa dohodnutého harmonogramu. Jedna skupina lovila o 6:00, druhá o 9:00 a tretia o 11:00. Ryby boli ich jediným zdrojom obživy.

Ryby sa mohli rozmnožovať cez noc. Na vytvorenie jednej novej ryby boli potrebné štyri ryby. Napríklad, ak bolo 13 rýb, rozmnožiť sa mohli len tri skupiny po štyroch, čo viedlo k vzniku troch nových rýb. V jazere nemohlo byť nikdy viac ako 20 rýb.

Vzhľadom na veľkosť lodí a miestne dohody mohla každá skupina uloviť len 0, 1, 2 alebo 3 ryby za deň.

Vy ste títo rybári. Vašou úlohou je čo najlepšie zabezpečiť vašu dedinu počas nasledujúcich 10 dní.

Krok 3: Denné kolá („10 dní života“)

Každý deň:

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

	1. Skupiny súkromne diskutujú o stratégii 2. Každá skupina sa rozhodne, koľko rýb uloví (0–3) 3. Rozhodnutia sa oznamujú súčasne 4. Ryby sa vyberú z jazera 5. Pravidlo reprodukcie sa uplatňuje cez noc 6. Výsledky sa zaznamenávajú na tabuľu Skupiny sú spočiatku poučené, aby nekomunikovali s ostatnými skupinami. **Krok 4 – Pozorovanie procesu** Počas hry facilitátor pozoruje: • vznik vodcovstva • vzory rokovania • spoluprácu vs. súťaž • emocionálne reakcie • riskantné alebo konzervatívne stratégie • pokusy o komunikáciu cez hranice skupín **Krok 5 – Zhodnotenie a reflexia** Po 10 dňoch sa účastníci zídu do jedného kruhu. Usmerňujúce otázky: • Akú stratégiu použila vaša skupina a prečo? • Aký ste mali pocit z ostatných skupín? • Dôverovali ste im? • Čo sa stalo s populáciou rýb v priebehu času? • Kedy došlo k spolupráci alebo konfliktu? • V čom sa to podobá reálnym situáciám v komunikácii, alebo pri zdieľaní zdrojov? • Čo komunikácii pomáhalo, alebo ju brzdilo? Účastníci spájajú metaforickú hru so skutočnými sociálnymi, alebo organizačnými kontextmi.

Variácie a diferenciácia

- umožňujú medzi skupinové rokovania po 5. dni
- zaviesť spoločné stretnutie alebo zmluvu
- zmeňte pravidlá reprodukcie
- pridávajú „krízové udalosti“ (búrka, znečistenie, nedostatok)
- prideliť úlohy (vodca, zapisovateľ, vyjednávač)
- skrátiť kolá pre mladších účastníkov

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Praktické poznámky

- Vyhnite sa poskytovaniu strategických rád
- Zachovajte neutralitu
- Nechajte, aby sa prirodzene prejavilo napätie
- Kladte dôraz na reflexiu namiesto „víťazstva“
- Psychologická bezpečnosť je nevyhnutná

Symbolický odstup rybárskeho scenára umožňuje účastníkom nepriamo a otvorenejšie preskúmať citlivé témy (súťaživosť, nedôvera, spravodlivosť, vylúčenie).

Po simulácii môžu mať účastníci čas na **individuálne písomné zamyslenie**, než sa zapoja do skupinovej diskusie. Každý účastník stručne zdokumentuje:

- čo sa stalo počas hry,
- ako ich skupina prijala rozhodnutia,
- ako vnímali výsledky,
- čo ich frustrovalo alebo prekvapilo,
- čo potrebovali od ostatných skupín
- a ako komunikácia (alebo jej nedostatok) ovplyvnila výsledky.

Táto fáza písania slúži ako krok na reguláciu emócií a hľadanie zmyslu, ktorý umožňuje účastníkom spracovať svoje skúsenosti pred verbálnym zdieľaním.

Následne sa uskutoční **moderovaný skupinový dialóg**. Účastníci sú povzbudzovaní, aby jasne a s rešpektom vyjadrili svoje potreby, očakávania a emocionálne reakcie. Typické reakcie zahŕňajú pocity nespravodlivosti, hnevu, nároku alebo nedôvery voči ostatným skupinám. Tieto reakcie sa považujú za cenný učebný materiál, nie za problémy, ktoré treba napraviť.

Facilitátor vedie účastníkov k tomu, aby:

- rozpoznali základné potreby (bezpečnosť, spravodlivosť, prežitie, dôvera),
- rozlišovali medzi emóciami a obvineniami,
- výslovne vyjadriť potreby,
- praktizovali konštruktívnu komunikáciu a vcítili sa do perspektívy druhých.

Cieľom tejto fázy nie je hodnotiť úspech alebo neúspech v hre, ale rozvíjať **sebauvedomenie, emocionálnu gramotnosť a asertívne komunikačné zručnosti**.

Referencie | Zdroje

Kolb, D. A. (2015). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development* (2. vyd.). Pearson.

Lewin, K. (1947). Hranice v skupinovej dynamike. *Ľudské vzťahy, 1*(2), 143–153. https://doi.org/10.1177/001872674700100201

Ostrom, E. (1990). *Správa spoločného majetku: Vývoj inštitúcií pre kolektívne konanie*. Cambridge University Press.

Rosenberg, M. B. (2015). *Nenásilná komunikácia: Jazyk života* (3. vyd.). PuddleDancer Press.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Dixit: Rozvoj komunikácie pomocou obrázkových kariet

Stručný popis	Ilustrované obrázkové karty predstavujú prístupný a flexibilný vizuálny nástroj na podporu komunikácie a socio-emocionálneho vyjadrovania. V našej intervencii používame sadu kariet *Dixit*, ktorá obsahuje metaforické a nápadité ilustrácie, ktoré prirodzene stimulujú rozprávanie príbehov, interpretáciu a dialóg. Na rozdiel od štruktúrovaných piktogramov tieto otvorené obrázky povzbudzujú účastníkov, aby verbalizovali osobné významy, emócie a zážitky. Vizuálna nejednoznačnosť obrázkov umožňuje viacero interpretácií, čo podporuje emocionálny prejav, symbolické myslenie a spoločné vytváranie významu. Tento prístup je obzvlášť účinný pri diskusii o abstraktných sociálnych témach a pri zapájaní účastníkov s rôznymi komunikačnými schopnosťami.
Ciele	• Stimulovať verbálny prejav prostredníctvom vizuálnych podnetov • Podporiť reflexívne myslenie o abstraktných sociálnych témach (napr. inklúzia, pravidlá, spolupráca, očakávania) • Podporovať emocionálne uvedomenie a schopnosť vžiť sa do perspektívy druhých • Podporiť spoločný dialóg a vzájomné učenie • Vytvoriť bezpečný a inkluzívny priestor na zdieľanie osobných významov
Trvanie	• Diskusia v malých skupinách: približne 10 minút • Zdieľanie v celej skupine: 10 – 20 minút • Celková dĺžka aktivity: 30 – 45 minút
Forma	• Ak je celkový počet účastníkov vyšší ako osem, odporúčajú sa malé skupiny po troch až štyroch. • Diskusia v kruhu s celou skupinou • Reflexia vedená facilitátorom Táto kombinácia podporuje ako dôvernú interakciu medzi rovesníkmi, tak aj kolektívne hľadanie zmyslu. Možno ju použiť ako úvodnú alebo záverečnú aktivitu
Materiály a organizácia	• *Karty Dixit* alebo podobné ilustrované karty. • Stoly alebo priestor na podlahe, kde je možné karty rozložiť lícnou stranou nahor. • Stoličky usporiadané do kruhov (kruhy pre malé skupiny + jeden veľký kruh) • Voliteľné: flipchart alebo poznámky na zhrnutie nápadov skupiny. Každý dostane niekoľko náhodne vybraných kariet, aby bola zaručená spontánnosť a rôznorodé interpretácie.
Príprava	• Určite tému stretnutia (napr. inklúzia, pravidlá v triede, očakávania, spolupráca) • Pripravte si usmerňujúce podnety alebo začiatky viet • Rozdeľte účastníkov do malých skupín

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

	• Stanovte základné pravidlá diskusie (rešpekt, počúvanie, žiadne správne/nesprávne odpovede) • Facilitátor najprv predvedie, ako sa aktivita vykonáva a ukáže, ako interpretovať kartu.

Popis krok za krokom

1. **Úvod do témy**
   Facilitátor predstaví tému diskusie (napr. inklúzia alebo spoločné očakávania).
2. **Výber kariet**
   Účastníci si náhodne vytiahnu jednu alebo viac ilustrovaných kariet.
3. **Diskusia v malých skupinách (cca 10 minút)**
   S využitím karty ako vizuálneho podnetu účastníci diskutujú o tom, ako sa obrázok vzťahuje k téme.
   Otázky môžu zahŕňať:
   - Čo vidím na obrázku?
   - Aké farby alebo detaily vynikajú?
   - Aké pocity vo mne obrázok vyvoláva?
   - Ako by to mohlo súvisieť s dnešnou témou?
   - Začiatočníci sa môžu zamerať na jednoduchý popis, zatiaľ čo pokročilejší účastníci sú povzbudzovaní k interpretácii symbolických alebo emocionálnych významov.
4. **Zdieľanie s celou skupinou**
   Skupiny sa vrátia do kruhu a zhrnú svoju diskusiu a spoločné interpretácie.
5. **Reflexia a záver**
   Aktivitu je možné zopakovať aj na konci stretnutia, aby sa zhodnotilo, či boli splnené očakávania účastníkov.

Variácie a diferenciácia

Aby sa zohľadnili rôzne vekové skupiny, jazykové úrovne a komunikačné potreby, aktivitu je možné flexibilne prispôsobiť z hľadiska zložitosti úloh, sociálnej štruktúry a podpory facilitátora.

Variácie aktivít

Zahrievacie asociácie

Účastníci si vyberú kartu, ktorá reprezentuje ich aktuálnu náladu alebo očakávania od stretnutia.

Reťaz príbehov

Každý účastník pridá jednu vetu, aby vytvoril spoločný príbeh.

Priraďovanie emócií

Vyberte kartu, ktorá najlepšie ilustruje konkrétnu emóciu alebo sociálnu situáciu.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Prijímanie perspektívy

Účastníci interpretujú tú istú kartu z rôznych uhlov pohľadu (napr. dieťa, učiteľ, nezúčastnená osoba).

Riešenie problémov

Karty sa používajú na vizualizáciu riešení danej úlohy (napr. „Ako môžeme urobiť našu triedu inkluzívnejšou?“).

Záverečná reflexia

Na konci stretnutia účastníci opäť vyberajú karty, aby zhodnotili, či sa naplnili ich očakávania.

Diferenciácia podľa sociálnej formy

- individuálna reflexia (osobné hľadanie zmyslu)
- diskusia v pároch (bezpečný priestor pre plachých účastníkov)
- malé skupiny (spoločná interpretácia)
- zdieľanie s celou skupinou (kolektívna syntéza)

Zoskupenie možno prispôsobiť tak, aby sa vyvážila účasť a sebavedomie.

Praktické poznámky

Použitie metaforických ilustrovaných kariet ako podnetov na diskusiu funguje ako projektívny a dialogický nástroj, ktorý znižuje komunikačné bariéry a stimuluje spontánnu verbalizáciu.

Poznámky pre facilitátora

- Facilitátor hovorí ako prvý a modeluje proces vysvetlením svojej vlastnej karty a interpretácie.
- Dôraz sa kladie skôr na osobný význam ako na „správne“ odpovede.
- Nejednoznačná a metaforická povaha obrázkov podporuje projekciu, predstavivosť a hlbšie zamyslenie.
- Pri vyškolenom facilitátorovi sa táto metóda môže opierať o princípy symbolickej alebo projektívnej interpretácie inšpirované **Carlom Gustavom Jungom**, hoci efektívnu diskusiu možno dosiahnuť aj prostredníctvom jednoduchého vizuálneho opisu a emocionálnych asociácií.

Referencie | Zdroje

Bruner, J. (1986). *Skutočné mysle, možné svety*. Harvard University Press.

Jung, C. G. (1964). *Man and his symbols*. Doubleday.

Murphy, P. K., Wilkinson, I. A. G., Soter, A. O., Hennessey, M. N., & Alexander, J. F. (2009). Skúmanie vplyvu diskusie v triede na porozumenie textu zo strany študentov: Metaanalýza. *Journal of Educational Psychology, 101*(3), 740–764. https://doi.org/10.1037/a0015576

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Aktivita s pravítkom

Stručný popis	Tímové cvičenie, pri ktorom účastníci umiestnia dva prsty pod (skladacie) pravítko a musia ho spoločne spustiť na zem bez toho, aby stratili kontakt. To podporuje koordináciu, komunikáciu a kolektívne riešenie problémov.
Ciele	• Rozvíjať tímovú prácu a spoluprácu • Zlepšiť komunikáciu a koordináciu medzi členmi skupiny • Zažiť výzvu zosúladenia individuálnych činností so skupinovými cieľmi • Podporiť trpezlivosť, pozornosť a kolektívnu zodpovednosť
Trvanie	5 – 10 minút, v závislosti od veľkosti skupiny a dĺžky diskusie
Spoločenská forma	Malé skupiny
Materiály a organizácia	• 1 skladací meter alebo metrová tyč • Dostatočný priestor na podlahe, aby sa skupina mohla postaviť okolo pravítka. • Veľkosť skupiny: ideálne 4 – 12 účastníkov, dĺžku pravítka prispôsobte podľa toho.
Príprava	• Uistite sa, že priestor na podlahe je voľný a bezpečný. • Vyberte pravítko alebo tyč, ktoré je dostatočne dlhé, aby si skupina mohla pohodlne roztiahnuť prsty. • Stručne vysvetlite bezpečnostné pravidlá: prsty musia zostať po celý čas pod pravítkom.

Popis krok za krokom

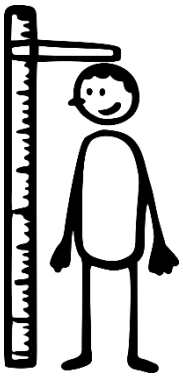

1. **Východisková pozícia:** Každý účastník položí dva prsty pod pravítko, rovnomerne rozložené po jeho dĺžke.
2. **Vysvetlenie cieľa:** Úlohou skupiny je spoločne spustiť pravítko na zem, pričom prsty zostanú v kontakte s pravítkom.
3. **Vykonanie:**
   - Účastníci pomaly koordinujú svoje pohyby, aby pravítko jemne spustili.
   - Podporujte verbálnu komunikáciu a úpravy.
4. **Dokončenie:** Keď sa pravítko dotkne zeme a všetci na ňom stále držia prsty, úloha je splnená.
5. **Reflexia:** Diskutujte o výzvach, stratégiách, skupinovej dynamike a ponaučeniach pre tímovú prácu.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Variácie a diferenciácia

- Časová výzva: Zistite, ako rýchlo dokáže skupina spustiť pravítko bez straty kontaktu.
- Tichý režim: Posuňte pravítko bez toho, aby ste hovorili, a spoliehajte sa výlučne na neverbálnu komunikáciu.
- Menšie/väčšie skupiny: Upravte dĺžku pravítka alebo použite viacero pravítok pre väčšie skupiny.

Praktické poznámky

- Zdôrazňujte pomalé a opatrné pohyby, aby pravítko nevypadlo.
- Ak sa pravítko nakloní, umožnite diskusiu o stratégii, ale nedávajte pevné riešenie.
- Zdôrazňujte skôr reflexiu tímu ako len splnenie úlohy.
- Možno zhrnúť pomocou analógií zo skutočného života o tímovej práci, koordinácii a kolektívnej zodpovednosti.

Referencie | Zdroje

Zajac, J. (2024). *Helium Stick: Tímová hra na zlepšenie komunikácie a spolupráce*. Icebreaker Spot. Prevzaté z https://www.icebreakerspot.com/activities/helium-stick/

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Urobte krok spoločne

Stručný popis	Je to cvičenie zamerané na skupinovú dynamiku, pri ktorom musia všetci účastníci urobiť krok dopredu v rovnakom čase bez toho, aby sa spočiatku spoliehali na verbálnu komunikáciu. Táto aktivita ilustruje, ako funguje komunikácia na rôznych úrovniach, a ukazuje dôležitosť neverbálnych signálov pri koordinácii.
Ciele	• Zažiť, ako funguje komunikácia na viacerých úrovniach (verbálna a neverbálna) • Zvýšiť povedomie o signáloch spolupráce a výzvach koordinácie • Zdôrazniť dôležitosť pozorovania, načasovania a skupinového povedomia
Trvanie	10 minút (možno predĺžiť, ak sa pridajú viaceré variácie)
Spoločenská forma	Skupinová práca (4 až 12 osôb)
Materiály a organizácia	• Nie sú potrebné žiadne materiály • Priestor, kde sa účastníci môžu postaviť do radu s určitým odstupom pred sebou
Príprava	• V miestnosti vyčleňte priestor, kde sa účastníci môžu pohodlne postaviť do radu. • Jasne vysvetlite skupine ciele cvičenia. • Zdôraznite bezpečnosť – účastníci by mali kráčať opatrne, aby sa vyhli zrážkam.

Popis krok za krokom

1. **Východisková pozícia:** Účastníci stoja v rade vedľa seba a nechávajú si pred sebou trochu priestoru.
2. **Počiatočná úloha:** Požiadajte účastníkov, aby urobili krok dopredu súčasne. To sa zvyčajne dá vyriešiť jednoduchým spoločným odpočítavaním.
3. **Zvýšenie obtiažnosti:**
   - **Krok 1:** Verbálna komunikácia nie je povolená. Účastníci musia nájsť alternatívne spôsoby koordinácie (gestá, očný kontakt atď.).
   - **Krok 2:** Účastníci zatvoria oči. V prípade potreby sa môžu držať za ruky, ale cvičenie ich povzbudzuje, aby zostali väčšinou od seba oddelení.
4. **Reflexia:** Diskutujte o tom, ako fungovala koordinácia, aké signály si účastníci všimli a ako prebieha komunikácia nenápadnými spôsobmi. Zdôraznite, že aj v reálnych situáciách nie je komunikácia len verbálna, ale zahŕňa aj neverbálne signály.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Variácie a diferenciácia

- Rôzne veľkosti skupín: Cvičenie je možné prispôsobiť menším alebo väčším skupinám zmenou usporiadania radov.
- Zvýšenie náročnosti: Zavádzajte viacero krokov dopredu alebo dozadu, alebo začleňte simultánne pohyby rúk.
- Varianta so zaviazanými očami: Celé cvičenie sa dá vykonať so zaviazanými očami od začiatku, čo predstavuje náročnejšiu úlohu.
- Zameranie na vedenie vs. kolektívne vnímanie: Požiadajte skupinu, aby sa koordinovala bez určeného vodcu.

Praktické poznámky

- Dbajte na to, aby účastníci kráčali opatrne, aby nedošlo k úrazom.
- Zdôrazňujte pozorovanie a trpezlivosť; cvičenie funguje najlepšie, ak sa účastníci sústredia na rytmus skupiny, a nie na individuálnu rýchlosť.
- Záverečná diskusia je kľúčová: prepojte cvičenie so spoluprácou v reálnom živote a zdôraznite viaceré úrovne komunikácie.
- Možno kombinovať s inými cvičeniami na neverbálnu koordináciu pre hlbšie zamyslenie sa nad dynamikou skupiny.

Referencie | Zdroje

Van den Ouden, L. (2016). *Príručka metód: 100 metód, ako urobiť z každého stretnutia úspech – Všetko začína otvorenou mysľou* (1. vydanie). ICM Publishing.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Komunikácia v kruhoch

Stručný popis	Interaktívne komunikačné cvičenie, pri ktorom sa účastníci striedajú v dvoch kruhoch (vnútornom a vonkajšom) a opakovane rozprávajú s novým partnerom. Každé kolo má inú komunikačnú úlohu (napr. aktívne počúvanie, prerušovanie, čítanie medzi riadkami). Aktivita pomáha účastníkom zažiť, ako verbálna a neverbálna komunikácia ovplyvňuje konverzácie, a dáva moderátorovi príležitosť pozorovať a usmerňovať dynamiku skupiny.
Ciele	• Zvýšiť povedomie o verbálnej a neverbálnej komunikácii • Zažiť rôzne štýly počúvania (aktívne, pasívne, manipulatívne, interpretatívne) • Zamyslieť sa nad tým, ako možno konverzácie vedome alebo nevedome ovplyvňovať • Posilniť empatiu a schopnosť vžiť sa do perspektívy druhého • Nacvičovať poskytovanie a prijímanie spätnej väzby • Podporiť pozorovacie schopnosti moderátora pri interakcii v skupine
Trvanie	Celkovo približne 20 minút, 25 – 30 minút, ak sa zahrnie voliteľné tretie kolo a záverečná diskusia
Forma	Skupinová práca

Materiály a organizácia	**Materiály**
	• Časovač alebo stopky
	• Zvonček alebo zvukový signál (voliteľné)
	• Flipchart alebo tabuľa (voliteľné pre vyhodnotenie)
	
	Organizácia
	• Rozmiestnite účastníkov do dvoch kruhov:
	  ○ Vnútorný kruh smerom von
	  ○ Vonkajší kruh smerom dovnútra
	• Zabezpečte dostatok priestoru na ľahké striedanie

Príprava	1. Pripravte miestnosť tak, aby účastníci mohli stáť (alebo sedieť) v dvoch kruhoch.
	2. Rozhodnite sa, či zahrniete voliteľné tretie kolo.
	3. Informujte účastníkov:
	  a. Cieľom nie je výkon, ale pozorovanie a zážitok.
	  b. Niektoré úlohy môžu pôsobiť nepríjemne – to je zámerné.
	4. Požiadajte účastníkov, aby počas kola nezverejňovali pokyny k úlohám.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Popis krok za krokom

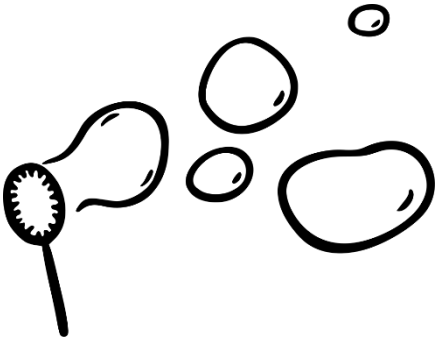

1. kolo – Aktívne počúvanie

Úloha vnútorného kruhu: Opíšte svoju ideálnu dovolenku počas 2 minút (kde, s kým, čo robíte, atmosféra atď.).

Úloha pre vonkajší kruh: Pozorne počúvajte. Otázky dávajte len vtedy, ak sa rozhovor zastaví.

Po 2 minútach:

1. Lektor preruší konverzáciu.
2. Vonkajší kruh sa podelí o postrehy týkajúce sa neverbálnej komunikácie (držanie tela, očný kontakt, tón hlasu, nadšenie).
3. Po približne 1,5 minúte ukončite spätnú väzbu.
4. Vnútorný kruh sa posunie o jednu pozíciu v smere hodinových ručičiek.

2. kolo – Vedenie rozhovoru

Úloha vonkajšieho kruhu: 2 minúty rozprávajte o tom, čo ste ako deti robili v nedeľu. Uveďte čo najviac detailov.

Úloha vnútorného kruhu: Subtílne sa pokúste prevziať kontrolu nad konverzáciou alebo ju odkloniť od témy.

Po 2 minútach:

1. Zastavte konverzáciu.
2. Dvojice spoločne diskutujú o svojich skúsenostiach:
   - Bolo ľahké odbočiť od témy?
   - Bolo to nepríjemné?
   - Ako ste riadili konverzáciu?
3. Po 2 minútach ukončite spätnú väzbu.
4. Vnútorný kruh sa posunie o jednu pozíciu v smere hodinových ručičiek.

3. kolo (voliteľné) – Počúvanie medzi riadkami

Úloha vnútorného kruhu: Kto je vaším hrdinom alebo osobou, ktorú obdivujete, a prečo?

Úloha vonkajšieho kruhu: Počúvajte skôr to, čo je naznačené, ako to, čo je povedané („medzi riadkami“).

Po 2 minútach:

1. Zastavte konverzáciu.
2. Vonkajší kruh sa podelí o interpretácie skrytých hodnôt, emócií alebo motivácií.
3. Po 2 minútach ukončite.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Variácie a diferenciácia

- **Skrátená verzia:** Vykonajte len 1. a 2. kolo.
- **Veľké skupiny:** Vykonávajte viacero kruhov súčasne.
- **Pokročilé skupiny:** Pridajte štvrté kolo, v ktorom si účastníci zámerne navzájom nesprávne interpretujú.
- **Introvertní účastníci:** Počas úloh na počúvanie im dovoliť robiť si poznámky.
- **Skupiny mládeže:** Nahraďte otázky ľahšími témami (obľúbená hra, vysnívaná superschopnosť, obľúbené jedlo).
- **Profesionálne školenia:** Prepojte každé kolo so situáciami na pracovisku (schôdze, rozhovory s klientmi, rozhovory o spätnej väzbe).
- **Tématické:** túto metódu môžete použiť na zber názorov účastníkov na konkrétnu tému

Praktické poznámky

Táto aktivita môže vyvolať nepohodlie, pretože účastníci zámerne manipulujú alebo analyzujú konverzácie. Vždy na záver zaradte krátku skupinovú reflexiu, aby ste normalizovali pocity a prepojili skúsenosti so vzormi komunikácie v reálnom živote. Zdôrazňujte, že cieľom je uvedomenie si, nie hodnotenie komunikačných zručností.

Referencie | Zdroje

Van den Ouden, L. (2016). *Werkvormenboek: 100 werkvormen om iedere bijeenkomst tot een succes te maken – Alles begint met een open mind* (1. vydanie). ICM Publishing.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Dve pravdy a jedna lož

Stručný popis	Dve pravdy a jedna lož je obľúbená hra na prelomenie ľadu, pri ktorej jedna osoba povie tri tvrdenia o sebe: dve sú pravdivé a jedno je lož. Účastníci hádajú, ktoré tvrdenie je nepravdivé.
Ciele	• Táto jednoduchá hra na prelomenie ľadu pomáha účastníkom spoznať sa prostredníctvom rozprávania príbehov a kritického myslenia, pričom vytvára zábavné, nenáročné súťažné prostredie. • Podporuje budovanie tímového ducha medzi rôznorodými účastníkmi, znižuje úzkosť a buduje komunitu, zlepšuje pozorovacie schopnosti a povzbudzuje otvorenú komunikáciu tým, že odhaľuje prekvapivé osobné fakty nenúteným spôsobom.
Trvanie	10 – 30 minút
Spoločenská forma	Práca v skupinách. • **Optimálna veľkosť skupiny:** 6 – 10 ľudí je ideálna na podporu diskusie a umožnenie účasti všetkých bez toho, aby sa hra príliš predĺžila. • **Malé skupiny:** 2 – 5 ľudí sú lepšie pre hlbšie a intímnejšie stretnutia zamerané na spoznávanie sa.
Materiály a organizácia	Vytvorte skupiny primeranej veľkosti a vysvetlite pravidlá spolu s niekoľkými príkladmi. Ak hráte v „anonymnom režime“, budete potrebovať identické listy papiera a perá/ceruzky na zapisovanie výrokov.
Príprava	Pripravte si niekoľko príkladov výrokov ako inšpiráciu.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Popis krok za krokom

1. **Príprava:** Každý účastník má niekoľko minút na to, aby vymyslel dve pravdivé fakty a jednu uveriteľnú lož o sebe.
2. **Zdieľanie:** Jedna osoba zdieľa svoje tri výroky, zvyčajne v náhodnom poradí.
3. **Hádanie:** Ostatní hráči hádajú, ktoré tvrdenie je lož.
4. **Odhalenie:** Hovoriaci odhalí lož a na rad príde ďalšia osoba.
5. **Výhra:** Za správne odhalenie lži môžu byť udelené body, alebo sa môže hrať len tak pre zábavu.

Variácie a diferenciácia

- **Dve pravdy a jedno želanie:** Nahraďte lož „snom“ alebo niečím, čo by ste si priali, aby bola pravda. Tým sa odhalia skôr ciele a osobnosť ako len tajomstvá.
- **Anonymný režim:** Každý napíše svoje tvrdenia na identické lístočky papiera. Moderátor ich prečíta nahlas a skupina háda, kto je daná osoba *a* ktoré tvrdenie je lož.

Praktické poznámky

Tipy na úspech:

- **Urobte to uveriteľné:** Uistite sa, že lož znie vierohodne, aby bolo ťažšie ju uhádnuť, napríklad „Stretol som sa s prezidentom“ (ak ste sa nestretli).
- **Používajte konkrétne údaje:** Do svojich pravdivých tvrdení zahrňte podrobnosti, aby zneli uveriteľnejšie, alebo aby lož vynikla.
- **Udržujte to zaujímavé:** Ako pravdivé tvrdenia použite jedinečné zážitky alebo prekvapivé fakty.

Referencie | Zdroje

Gelman, A. (2022). *„Dve pravdy a jedna lož“ ako aktivita na zapojenie žiakov do výučby. The American Statistician*. Zdroj: https://www.researchgate.net/publication/359607500_Two_truths_and_a_lie_as_a_class-participation_activity

Johnston, S. (2023). *Dve pravdy a dve lži: Nová verzia klasiky. The Language Teacher.* Zdroj: https://jalt-publications.org/articles/28454-two-truths-and-two-lies-twist-classic

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Od sna k realite

Stručný popis	Ide o prístup založený na silných stránkach, ktorý sa zameriava na to, čo v škole funguje dobre. Využívajú sa v ňom 4 fázy – Objav, Sen, Návrh a Realizácia – na vybudovanie požadovanej budúcnosti na základe existujúcich úspechov.
Ciele	Identifikovať a posilniť existujúce silné stránky; stimulovať pozitívne, na budúcnosť orientované myslenie; vytvoriť spoločné stratégie pre udržateľnú zmenu
Trvanie	45 minút
Forma	Práca v skupine
Materiály a organizácia	Flipcharty, fixky, post-itky; usporiadanie priestoru; jasná vizualizácia štyroch fáz.
Príprava	Pripravte otázky pre oceňujúce skúmanie; pripravte stanice pre každú fázu; zariadite miestnosť pre spoluprácu.

Popis krok za krokom

Krok 1 **Sen:** Skupina si predstavuje ideálnu budúcnosť, v ktorej sú silné stránky maximálne využité. **Aký by bol náš sen?**

Krok 2 **Objavovanie**: Účastníci skúmajú osvedčené postupy. **Čo už funguje dobre?**

Krok 3 **Návrh**: Účastníci vypracujú stratégie, ktoré podporujú dosiahnutie predstávanej budúcnosti. **Čo potrebujeme na dosiahnutie tohto sna?**

Krok 4: **Realizácia**: Definujú sa **konkrétne kroky**, prideľujú sa zodpovednosti a plánujú sa ďalšie kroky.

Variácie a diferenciácia

Predĺžte fázy pre hlbšie zamyslenie.

Praktické poznámky

Formulujte pozitívne otázky; starostlivo sledujte čas; vytvorte bezpečné prostredie; zabezpečte realizovateľné kroky vo fáze realizácie

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Myšlienková mapa

Stručný popis	Myšlienková mapa je vizuálna metóda na organizovanie nápadov, vedomostí a skúseností okolo ústrednej témy. V kontexte projektu I CO COPE sa používa ako participatívny nástroj na podporu a rozvoj komunity praxe (CoP) v školskom prostredí, ktorý umožňuje členom prehĺbiť svoje chápanie prostredníctvom pravidelnej interakcie a spoločnej reflexie.
Ciele	Podporiť spoločné chápanie tém, ktoré sa riešia v rámci školskej komunity praxe (CoP) Podporovať výmenu skúseností, vzájomné učenie sa a kolektívne riešenie problémov Posilniť spoluprácu, kritické myslenie a aktívnu účasť medzi členmi CoP Poskytnúť podnety na reflexiu, plánovanie a ďalšie aktivity CoP
Trvanie	30–45 minút (v závislosti od hĺbky a veľkosti skupiny)
Forma	Táto aktivita má formu moderovaného workshopu, ktorý kombinuje individuálnu reflexiu, spoluprácu v malých skupinách a zdieľanie v pléne. Účastníci najprv individuálne premýšľajú, potom v malých skupinách spoločne vytvárajú myšlienkové mapy a nakoniec diskutujú o kľúčových poznatkoch ako komunita praxe.
Materiály a organizácia	Zasadacia miestnosť so stolmi na prácu v skupinách, papier formátu A3 alebo listy na flipchart, farebné fixky a voliteľne lepiace lístočky. Priestor by mal umožňovať skupinám pracovať vizuálne a vystaviť myšlienkové mapy na plenárnu diskusiu.
Príprava	Definujte tému relevantnú pre komunitu praxe (napr. udržateľnosť v školskom živote, blaho žiakov, výzvy v oblasti výučby, účasť žiakov). Pripravte krátke úvodné slovo o metóde myšlienkových máp a objasnite účel aktivity v rámci komunity praxe. Rozdeľte účastníkov do malých skupín po 3–5 členov.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Popis krok za krokom

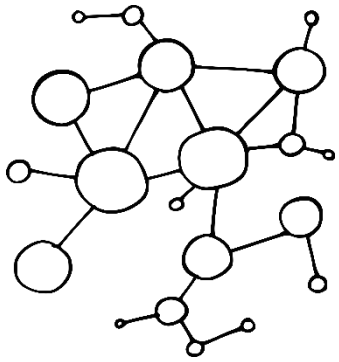

1. Prezentácia cieľa stretnutia a krátke úvodné slovo k metóde myšlienkového mapovania
2. Individuálna reflexia – každý účastník si zapíše 1–2 kľúčové myšlienky alebo skúsenosti súvisiace s témou
3. V malých skupinách účastníci vytvoria spoločnú myšlienkovú mapu, v ktorej zoskupia podobné myšlienky a témy
4. V pléne skupiny prezentujú svoje myšlienkové mapy a identifikujú spoločné vzory a priority
5. Záver – zhrnú sa kľúčové poznatky a prepoja sa s ďalšími krokmi komunity praxe

Variácie a diferenciácia

Online myšlienková mapa, napríklad https://www.mindmup.com/

Praktické poznámky

Podporujte používanie kľúčových slov namiesto celých viet

Zabezpečte, aby všetci účastníci prispievali do mapy, aby sa zachytili rôznorodé pohľady

Referencie | Zdroje

Buzan, T. (2018). *Mind Map Mastery: Kompletný sprievodca učením sa a používaním najsilnejšieho nástroja myslenia vo vesmíre*. Vydavateľstvo Jaico. https://books.google.sk/books?id=5VUWEQAAQBAJ

obrázok: OpenAI. (2026). *Myšlienková mapa ilustrujúca vývoj komunity praxe* [obrázok generovaný umelou inteligenciou]. DALL·E. https://openai.com/dall-e

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Hodnotenie možností prostredníctvom bodovania

Stručný popis	V tejto aktivite študenti alebo členovia komunity hodnotia rôzne návrhy alebo riešenia na základe vopred stanovených kritérií a prideľujú im body. Ide o jednoduchú, ale veľmi účinnú metódu, ktorá účastníkom umožňuje systematicky porovnávať možnosti a diskutovať o tom, prečo sú niektoré riešenia vhodnejšie ako iné.
Ciele	Cieľom tejto aktivity je umožniť účastníkom systematicky porovnávať viaceré alternatívy prostredníctvom prideľovania bodov na základe vopred stanovených kritérií. Prostredníctvom tohto procesu posilňujú svoje kritické myslenie, schopnosť odôvodňovať a spoločne prijímať rozhodnutia, čo podporuje rozvoj komunity praxe.
Trvanie	15–20 minút, v závislosti od počtu možností a hĺbky diskusie
Forma	Aktivitu je možné realizovať individuálne, v pároch alebo v malých skupinách. Moderátor vyberie najvhodnejší formát na základe potrieb a dynamiky komunity praxe.
Materiály a organizácia	Účastníci pracujú s jednoduchou hodnotiacou tabuľkou, v ktorej sú uvedené kritériá a hodnotené možnosti. Potrebujú buď vytlačené listy, alebo digitálnu verziu tabuľky, ako aj prístup k tabuli alebo flipchartu, aby mohli konečné výsledky zdieľať s celou skupinou.
Príprava	Pred začiatkom aktivity vyberie facilitátor možnosti, ktoré budú účastníci hodnotiť, a sformuluje tri až päť kritérií relevantných pre daný kontext (napríklad vplyv, relevantnosť, realizovateľnosť alebo súlad s cieľmi komunity). Vopred sa pripraví hodnotiaca tabuľka s numerickou stupnicou – najčastejšie od jednej do piatich.

Popis krok za krokom

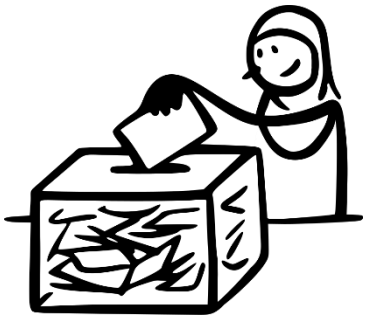

1. Na začiatku aktivity moderátor predstaví možnosti, ktoré sa majú hodnotiť, a vysvetlí význam každého hodnotiaceho kritéria.
2. Účastníci priradia každému riešeniu body podľa jednotlivých kritérií a v prípade potreby pridajú krátke vysvetlenia.
3. Po dokončení hodnotenia sa výsledky sčítajú a porovnávajú.
4. Aktivita končí diskusiou, počas ktorej účastníci premýšľajú o tom, prečo niektoré možnosti dosiahli vyššie skóre, ako skupina pristupovala k rozhodovaniu a čo to vypovedá o spoločných prioritách v rámci vznikajúcej komunity praxe.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Variácie a diferenciácia

Je možné zaviesť hodnotenie pohybu (napríklad hodnotenie držania tela – sedenie na podlahe, drep, sedenie na stoličke, státie atď.).

Praktické poznámky

Pri implementácii procesu je dôležité zachovať jednoduchosť; príliš veľa kritérií môže proces skomplikovať. Vizualizácia výsledkov je veľmi užitočná, rovnako ako jasné pravidlá diskusie, najmä pri skupinovej práci.

Referencie | Zdroje

Hmelo-Silver, C. E. (2013). Facilitating collaborative learning: The role of the teacher. In C. E. Hmelo-Silver, C. A. Chinn, R. Chan, & A. O'Donnell (Eds.), *The international handbook of collaborative learning* (s. 282–296). Routledge.

obrázok: OpenAI. (2026). *Myšlienková mapa ilustrujúca vývoj komunity praxe* [obrázok generovaný umelou inteligenciou]. DALL·E. https://openai.com/dall-e

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Hlasovanie farbami / palcom hore / ...

Stručný popis	Hlasovanie farbami alebo zdvihnutými palcami je jednoduchá participatívna metóda, pri ktorej účastníci vyjadrujú svoj názor alebo postoj pomocou farieb alebo gest rúk. Umožňuje rýchlu vizuálnu spätnú väzbu a podporuje inkluzívne rozhodovanie alebo reflexiu v rámci skupiny.
Ciele	Cieľom tejto metódy je zapojiť do procesu všetkých účastníkov, získať rýchlu spätnú väzbu alebo názory, podporiť reflexiu a diskusiu a zviditeľniť mieru súhlasu alebo nesúhlasu v rámci skupiny.
Trvanie	5–15 minút, v závislosti od počtu otázok a hĺbky následnej diskusie.
Spoločenská forma	Metóda sa realizuje individuálne v rámci skupiny alebo v pléne, kde všetci účastníci odpovedajú súčasne.
Materiály a organizácia	Aktivitu je možné zorganizovať s použitím farebných kariet, nálepiek alebo kúskov papiera, zvyčajne v zelenom, žltom a červenom odtieni, alebo bez akýchkoľvek materiálov, ak sa používa varianta s palcom hore alebo palcom dole. Priestor by mal umožňovať všetkým účastníkom jasne vidieť odpovede ostatných.
Príprava	Moderátor pripraví otázky, témy alebo možnosti, ktoré sa majú hodnotiť, a vopred jasne vysvetlí význam každej farby alebo gesta. Je dôležité zabezpečiť, aby každý účastník pochopil postup a mal možnosť sa zúčastniť.

Popis krok za krokom

	1. Moderátor predstaví tému, otázku alebo možnosti, ktoré sa majú hodnotiť. Ďalej vysvetlí význam farieb alebo gest, napríklad zelená znamená súhlas, žltá neistotu a červená nesúhlas. 2. Účastníci potom individuálne vyjadria svoj názor zdvihnutím kartičky alebo gestom ruky. 3. Moderátor pozoruje a stručne zhrnie celkový výsledok. 4. Na záver môže nasledovať krátka diskusia, najmä ak sa názory líšia.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Variácie a diferenciácia

Túto metódu je možné prispôsobiť použitím viac ako troch farieb na vytvorenie stupnice súhlasu, umožnením anonymného hlasovania pomocou nálepiek, prácou v dvojiciach alebo malých skupinách pred hlasovaním, alebo požiadaním účastníkov, aby vysvetlili dôvod svojej voľby.

Praktické poznámky

Táto metóda funguje dobre v malých aj veľkých skupinách a je obzvlášť užitočná pri rýchlom rozhodovaní. Bezpečné a rešpektujúce prostredie je nevyhnutné, aby sa účastníci cítili pohodlne pri vyjadrovaní nesúhlasu. Pri citlivých témach sa odporúča anonymné hlasovanie. Hoci je táto metóda rýchla a zaujímavá, nemala by nahrádzať hlbšiu analýzu, ak sú potrebné komplexné rozhodnutia.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Vytvorte príbeh

Stručný popis	Vytvorenie príbehu je participatívny hodnotiaci nástroj, pri ktorom účastníci vizuálne alebo verbálne zmapujú kľúčové kroky, míľniky a zlomové body projektu. Porovnaním a diskusiou o týchto príbehoch si skupina vytvorí spoločné chápanie pokroku a určí, čo si ponechať, čo upraviť alebo čo zmeniť v budúcnosti.
Ciele	Tento nástroj pomáha účastníkom rekonštruovať priebeh projektu, identifikovať kľúčové míľniky a odhaliť chýbajúce kroky alebo perspektívy. Posilňuje tiež súlad v skupine a podporuje rozhodnutia o tom, čo zachovať, upraviť alebo zmeniť v budúcnosti.
Trvanie	45 – 70 minút ○ Vytváranie príbehov v pároch: 15 – 20 minút ○ Skupinová diskusia a porovnanie: 20 – 30 minút ○ Zhrnutie a vyvodenie záverov: 10–20 minút
Forma	Práca v pároch a plenárne zasadnutie
Materiály a organizácia	Veľký list papiera (A3 alebo flipchart) + fixky, perá, ceruzky Voliteľné: lepiace lístočky, nálepky, farebné kartičky na zvýraznenie alebo míľniky Miesto na stene alebo stoly na zobrazenie dejových línií
Príprava	Usporiadanie miestnosti: - Priestor, kde môžu dvojice pohodlne pracovať - Centrálna plocha (stena, podlaha alebo tabuľa) na zosúladenie dejových línií - Stoličky usporiadané tak, aby skupina mohla vidieť a diskutovať o všetkých príbehoch Príprava moderátora - Objasnite cieľ hodnotenia (- Pripravte si usmerňujúce otázky - Naplánujte časový rozvrh pre každý krok - Rozhodnite sa, ako budete zaznamenávať závery (napr. flipchart, digitálne poznámky) Príprava účastníkov (voliteľné) - Informujte ich vopred, že budú reflektovať priebeh projektu - Požiadajte ich, aby si priniesli akékoľvek poznámky alebo materiály, ktoré im pomôžu zapamätať si kľúčové kroky

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Popis krok za krokom

1. Účastníci v dvojiciach vytvoria príbeh na základe nasledujúcich vodiacich otázok:
   - Ako začal náš proces?
   - Ktoré kroky máme za sebou?
   - Aké boli dôležité momenty, udalosti a výsledky?
   - Aká je situácia teraz?
   - Aké sú ďalšie prvé kroky?

   Účastníci môžu nakresliť, vizualizovať alebo opísať dejovú líniu vo formáte, ktorý preferujú.
2. Zosúlaďte rôzne príbehy a diskutujte so skupinou:
   - Sú všetci stále na palube?
   - Čo robí určité kroky dôležitými míľnikmi?
   - Nezabudli sme na nejaké kroky, neprehliadli sme ich?
   - Nezabúdame v tomto procese na niekoho?
   - Kto sa na tomto procese nezúčastňoval a nezúčastňuje?
   - Do akej miery prispievajú tieto kroky k dosiahnutiu požadovaného výsledku?
3. Zhrňte a vytvorte závery:
   - Čo chceme zachovať? Oslávte úspechy!
   - Čo chceme presmerovať?
   - Čo môžeme vynechať?

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Zachovať – Vypustiť – Zmeniť

Stručný popis	Zachovať – Vypustiť – Zmeniť, nazývané aj Zastaviť – Spustiť – Zmeniť, je cvičenie na vyhodnotenie, ktoré činnosti alebo výsledky procesu stojí za to zachovať, čo je potrebné vylepšiť a čo možno odmietnuť.
Ciele	• Identifikovať, ktoré prvky procesu, činnosti alebo opatrenia fungujú dobre • Identifikovať potenciál pre zmeny, či už ide o zlepšenie alebo ukončenie činností alebo opatrení
Trvanie	15 – 30 minút
Spoločenská forma	Individuálne úvahy v kombinácii s diskusiou v pléne
Materiály a organizácia	Miesto na stene s tromi veľkými listami papiera alebo tabuľa s trojstĺpcovou tabuľkou, lepiace lístočky, perá
Príprava	Pripravte si tri veľké listy papiera alebo tabuľu s trojstĺpcovou tabuľkou s názvami „Nechajte“ – „Vyhoďte“ – „Zmeňte“ spolu s účastníkmi Rozdeľte účastníkom lepiace lístočky a perá.

Popis krok za krokom

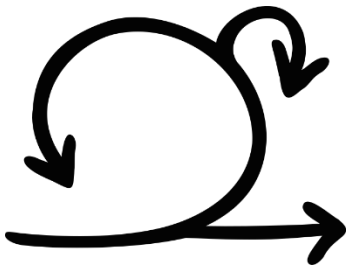	1. Každý člen skupiny sa zamyslí nad otázkami o Čo funguje dobre, čo chceme zachovať? o Ktoré prístupy je potrebné optimalizovať? o Čo nefungovalo? Čo nám ne pomáha dosiahnuť naše ciele? 2. Účastníci si každú myšlienku zapíšu na samostatný lepiaci lístok. 3. Po uplynutí času na sebareflexiu účastníci nalepia každý lístok do príslušnej oblasti. 4. Facilitátor predstaví všetky lepiace lístky a v plenárnej diskusii sa účastníci dohodnú, do akej kategórie každý lístok patrí.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Sladké hodnotenie

Stručný popis	*Sladké hodnotenie* je hravá metóda reflexie, pri ktorej účastníci poskytujú spätnú väzbu s použitím cukroviniek ako metafory. Každý druh cukroviniek predstavuje iný aspekt stretnutia: pokrok, výzvy, trvalý vplyv a najdôležitejšie momenty. Podporuje kreatívnu reflexiu a otvára diskusiu zábavným a pútavým spôsobom.
Ciele	• Podnietiť reflexiu nad sedením/stretnutím. • Zistiť, čo fungovalo dobre a čo by sa dalo vylepšiť. • Získať spätnú väzbu kreatívnym, vizuálnym a hravým spôsobom. • Interaktívne zapojiť účastníkov do procesu hodnotenia.
Trvanie	15 – 25 minút (v závislosti od veľkosti skupiny a hĺbky diskusie).
Forma	práca v skupine
Materiály a organizácia	• Rôzne druhy cukroviniek (napríklad): ○ **Cukrovinky v tvare žaby** – „Aký (žabí) skok vpred môže urobiť nasledujúce stretnutie?“ ○ **Kyslé cukrovinky** – „Čo vám chutilo kyslo alebo sa vám menej páčilo?“ ○ **Čokoládka** – „Čo zostane po stretnutí?“ ○ **Medvedí cukrík** – „Čo hodnotíte ako ‚dobré ako medveď‘?“ • Papier alebo lepiace lístočky a fixky na zapisovanie postrehov. • Voliteľné: malé misky alebo tácky na cukrovinky.
Príprava	1. Vyberte a nazbierajte dostatok cukríkov pre všetkých účastníkov. 2. Cukrovinky rozložte do samostatných, jasne označených misiek. 3. Pripravte si stručné vysvetlenie symboliky každého druhu cukrovinky. 4. Poskytnite účastníkom papier/lepiace lístočky a fixky, aby si mohli zapísať svoje postrehy.

Popis krok za krokom

	1. **Úvod (2–3 min)** ○ Vysvetlite metaforu každého cukríka. ○ Zdôraznite, že ide o bezpečný a hravý spôsob, ako zdieľať spätnú väzbu. 2. **Individuálne zamyslenie (5–7 min)** ○ Účastníci si vyberú cukrovinky, ktoré najlepšie reprezentujú ich spätnú väzbu. ○ Prípadne môžu napísať krátke poznámky na post-it alebo papier, aby vysvetlili svoj výber.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

	3. **Zdieľanie v skupine (5–10 min)** ○ Účastníci zdieľajú svoje výbery cukríkov a úvahy. ○ Vedieme krátku diskusiu: čo vyniká, čo inšpiruje a čo sa dá zlepšiť. 4. **Záver (2–3 min)** ○ Zhrňte hlavné postrehy. ○ Poďakujte skupine za účasť a kreatívnu spätnú väzbu.

Variácie a diferenciácia

- **Pre veľké skupiny:** nechajte účastníkov premýšľať v malých podskupinách a potom zdieľajte zhrnutie na plenárnom zasadnutí.
- **Pre virtuálne stretnutia:** použite digitálne ikony cukríkov a online tabuľu (Miro, Mural, Jamboard).
- **Kreatívny nápad:** nechajte účastníkov vymyslieť si vlastné metafory so sladkosťami pre svoju spätnú väzbu.

Praktické poznámky

Vyberte rozpoznateľné a rôznorodé cukrovinky, aby bola metafora jasná pre všetkých.

Udržujte svižné tempo; príliš dlhé trvanie môže znížiť hravú energiu.

Zabezpečte, aby sa mohli zapojiť všetci, a povzbudzujte k stručným vysvetleniam.

Môže pomôcť, ak dáte príklad výberu cukrovinky a vysvetlíte svoj výber.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Príloha

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Akčný plán Integrita

Stručný popis	Táto aktivita pozostáva zo štruktúrovanej skupinovej práce v rámci komunity praxe s cieľom preskúmať integritu akčného plánu na účely monitorovania a reflexívnej diskusie. Účastníci spoločne analyzujú plán v troch kľúčových rozmeroch – expozícia, dodržiavanie, kvalita a reakcie účastníkov – s cieľom identifikovať pokrok, výzvy a potrebné úpravy.
Ciele	Cieľom tejto aktivity je: monitorovať, či boli aktivity realizované podľa plánu (expozícia); posúdiť význam a súlad aktivít so zamýšľanými cieľmi (dodržiavanie); vyhodnotiť kvalitu implementácie (kvalita); analyzovať úroveň účasti a akceptáciu medzi účastníkmi (reakcie účastníkov); a podporiť reflexívnu diskusiu a informované prispôsobenie akčného plánu.
Trvanie	45 – 60 minút
Forma	Práca v malých skupinách (3 – 4 účastníci v skupine) s následnou krátkou plenárnou diskusiou na zhrnutie a dosiahnutie dohody.
Materiály a organizácia	Verzia dohodnutého akčného plánu; jedna šablóna na posúdenie integrity akčného plánu štruktúrovaná podľa štyroch oblastí na skupinu; a flipchart.
Príprava	Vopred zdieľajte akčný plán a relevantné monitorovacie údaje (ak sú k dispozícii); pripravte šablónu na posúdenie integrity s jasne definovanými štyrmi oblasťami; prideľte každej skupine súbor činností alebo jednu prioritnú akciu na analýzu; objasnite, že činnosť sa zameriava na učenie, zlepšovanie a zodpovednosť, nie na kontrolu výkonu.

Popis krok za krokom

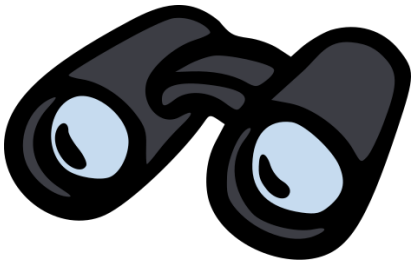

1. Prezentácia účelu aktivity s vysvetlením štyroch oblastí integrity:
   - Expozícia: Bola aktivita realizovaná podľa plánu (periodicita a trvanie)?
   - Dodržiavanie: Do akej miery bola aktivita v súlade so svojím zamýšľaným účelom a významom?
   - Kvalita: Ako dobre bola aktivita realizovaná?
   - Reakcie účastníkov: Koľko účastníkov sa zapojilo a aká bola ich úroveň angažovanosti a akceptácie?
2. Skupinová práca: analýza integrity. Každá skupina posudzuje pridelené aktivity pomocou štyroch oblastí a diskutuje o dôkazoch, ako sú záznamy o účasti, pozorovania alebo spätná väzba. Skupiny zhrnú silné stránky, výzvy a navrhnú konkrétne

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

	úpravy akčného plánu (napr. zmeny v trvaní, formáte, facilitácii alebo cieľovej skupine). 3. Plenárna diskusia a zosúladenie: skupiny zdieľajú kľúčové zistenia. Komunita praxe sa dohodne na vylepšeniach akčného plánu a prioritách monitorovania.

Variácie a diferenciácia

Aktivitu je možné realizovať aj online s využitím online platformy, ako je Microsoft Team (alebo Zoom), a kombináciou práce v malých skupinách vo virtuálnych miestnostiach. Na diskusiu o vylepšeniach a dopade aktivít môžete využiť digitálne nástroje na spoluprácu, ako sú Padlet alebo Miro.

Praktické poznámky

Na prípravu šablóny pre posúdenie integrity môžete použiť jednu z viacerých ilustrácií dostupných online, napríklad tie, ktoré boli upravené podľa Robertsa a kolegov (2017). Tu je príklad vytvorený umelou inteligenciou:

Action Plan Integrity Review Template

Activity / Action reviewed: _____
Period under review: _____
Group / Institution: _____

Integrity Review – Checklist and Evidence

Integrity domain	Key guiding questions	Rating	Evidence / notes	Adjustment needed?
Exposure *(implementation as planned)*	Was the activity implemented according to the planned periodicity and duration?	☐ Fully ☐ Partially ☐ Not implemented		☐ Yes ☐ No
Adherence *(significance and alignment)*	To what extent did the activity remain aligned with its intended objectives and significance?	☐ High ☐ Moderate ☐ Low		☐ Yes ☐ No
Quality *(quality of implementation)*	How well was the activity implemented (organisation, facilitation, materials, methods)?	☐ High ☐ Moderate ☐ Low		☐ Yes ☐ No
Participants' responsiveness *(engagement and acceptance)*	How many participants were involved, and what was their level of engagement and acceptance?	☐ High ☐ Moderate ☐ Low		☐ Yes ☐ No

Referencie | Zdroje

Roberts, G., Vaugh, S., Beretvas, N. & Wong, V. (2017). *Treatment Fidelity in studies of educational intervention*. Routledge.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Plán SMART

Stručný popis	Plán SMART je participatívna aktivita v rámci CoP, ktorej cieľom je navrhnúť malý súbor kolektívnych cieľov SMART, v ktorom účastníci identifikujú spoločné výzvy v praxi a pretransformujú ich na konkrétne, merateľné, dosiahnuteľné, relevantné a časovo ohraničené ciele, zakorenené v potrebách školského kontextu. Táto aktivita kombinuje individuálnu reflexiu s prácou v malých skupinách.
Ciele	Cieľom tejto aktivity je identifikovať a zoskupiť spoločné výzvy v praxi a spoločne vytvoriť ciele SMART s cieľom podporiť kolektívne vlastníctvo a záväzky voči cieľom CoP.
Trvanie	60 – 90 minút
Spoločenská forma	Aktivita Plán SMART má formu workshopu, ktorý kombinuje individuálnu reflexiu, prácu v malých skupinách zameranú na zoskupenie výziev a návrh cieľov a plenárnu fázu zosúlaďovania, v ktorej sa komunita dohodne na prioritných cieľoch.
Materiály a organizácia	Zasadacia miestnosť so stolmi na prácu v skupinách, lepiace lístočky, flipchart alebo biela tabuľa a jednoduchá šablóna pre ciele SMART
Príprava	Pripravte si stručné pripomenutie kritérií SMART a vytvorte šablóny na zber výziev a návrh cieľov SMART. Zorganizujte malé skupiny po 3 až 4 účastníkoch.

Popis krok za krokom

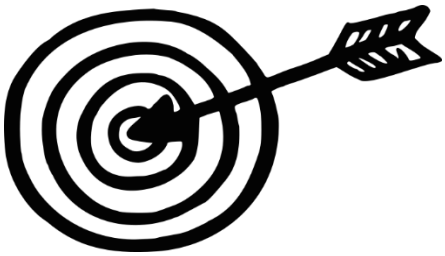

5. Prezentácia cieľov stretnutia a stručný prehľad kritérií SMART
6. Individuálna reflexia – každý účastník sa podelí o 1–2 kľúčové výzvy z praxe
7. V pléne sa výzvy zdieľajú a zoskupujú na flipcharte podľa podobnosti.
8. Okolo každej skupiny výziev sa vytvoria malé skupiny a každá skupina sformuluje cieľ SMART.
9. V pléne skupiny prezentujú svoje ciele a dohodnú sa na 2–3 prioritných cieľoch SMART pre CoP.
10. Záver: Organizujú sa ďalšie kroky a spoločne sa vypracuje akčný plán pre každý cieľ SMART.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Variácie a diferenciácia

Aktivitu je možné realizovať aj online s využitím online platformy, ako je Microsoft Teams alebo Zoom, a organizovaním práce v malých skupinách vo virtuálnych miestnostiach. Na zoskupovanie výziev a vytváranie spoločných cieľov SMART môžete použiť digitálne nástroje na spoluprácu, ako sú Padlet alebo Miro.

Praktické poznámky

Na prípravu stručného pripomenutia kritérií SMART môžete použiť jednu z mnohých ilustrácií dostupných online, napríklad tie, ktoré boli upravené na základe základného referenčného materiálu od Dorana (1981). Tu je anglický príklad vytvorený nástrojom umelej inteligencie:

Na individuálnu reflexiu výziev v praxi je možné poskytnúť šablónu s nasledujúcimi témami:

- Stručný popis výzvy
- Kde/kedy sa vyskytuje? (Kontext)
- Koho sa to týka?

Na zoskupenie výziev je možné použiť šablónu zameranú na nasledujúce témy:

- Téma zoskupenia
- Zahrnuté výzvy
- Prečo je zoskupenie dôležité

Pri formulovaní cieľa SMART použite prvky SMART a nasledujúce otázky:

- Špecifický: Čo presne chceme dosiahnuť?
- Merateľné: Ako zistíme, že cieľ bol dosiahnutý?
- Dosiahnuteľný: Je cieľ realistický vzhľadom na naše podmienky a zdroje?
- Relevantný: Prečo je cieľ dôležitý v kontexte našej školy?
- Časovo ohraničený: Do kedy bude cieľ dosiahnutý?

Referencie | Zdroje

Doran, G. T. (1981). Existuje S.M.A.R.T. spôsob, ako formulovať ciele a úlohy manažmentu. *Management Review, 70*(11), 35–36.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Akčný plán v 3 krokoch

Stručný popis	Táto aktivita pozostáva zo štruktúrovanej skupinovej práce v rámci CoP, v rámci ktorej účastníci spoločne vypracujú akčný plán na základe vopred dohodnutých cieľov SMART.
Ciele	Cieľom tejto aktivity je: premeniť spoločné ciele SMART na konkrétne kroky; objasniť, čo je potrebné urobiť, *kto to má urobiť* a *kedy*; podporiť spoločnú zodpovednosť a koordináciu v rámci CoP a definovať spoločnú stratégiu na monitorovanie a reflexiu týchto krokov.
Trvanie	45 – 60 minút
Forma	Táto aktivita bude prebiehať formou práce v malých skupinách (4 – 5 účastníkov) zameraných na každý cieľ SMART, s krátkym zosúladením v pléne na konci.
Materiály a organizácia	Šablóna akčného plánu (Úloha-Kto-Kedy) – jedna šablóna na skupinu
Príprava	Vopred identifikujte a zdieľajte ciele SMART, ktoré budú podkladom pre akčný plán. Pripravte šablónu akčného plánu (vytlačenú). Vytvorte skupiny podľa jednotlivých cieľov

Popis krok za krokom

1. Úvod s krátkym vysvetlením účelu pracovnej skupiny a štruktúry akčného plánu (úloha-kto-kedy)
2. Práca v malých skupinách s cieľom identifikovať 1–2 prioritné opatrenia súvisiace s dohodnutými cieľmi a jasne ich definovať v šablóne akčného plánu
3. V pléne skupiny prezentujú svoje akčné plány. Celá skupina sa zhodne na zodpovednostiach, časovom harmonograme a ďalších krokoch

Variácie a diferenciácia

Túto aktivitu je možné realizovať aj online s využitím online platformy, ako je Microsoft Teams (alebo Zoom), s virtuálnymi miestnosťami pre menšie skupiny. Na vypracovanie akčného plánu môžete využiť nástroje na digitálnu spoluprácu, ako sú Padlet alebo Miro.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Nástroj na sebareflexiu: iCoPi

Stručný popis	Táto aktivita pozostáva zo štruktúrovanej skupinovej práce v rámci komunity praxe s využitím iCoPi (Index on Communities of Practice for Inclusion) ako nástroja sebareflexie. Účastníci spoločne posudzujú pripravenosť svojej školy na iniciovanie alebo posilnenie komunity praxe zameranej na inklúziu, pričom analyzujú kľúčové dimenzie súvisiace s inkluzívnym vzdelávaním, medziprofesijnou spoluprácou, aktívnou úlohou žiakov a komunitami praxe. Aktivita podporuje spoločné chápanie, stanovenie priorít v oblastiach zlepšenia a informované plánovanie rozvoja školy.
Ciele	Cieľom tejto reflexnej sekcie je: (i) rozvinúť spoločné chápanie inklúzie, medziprofesijnej spolupráce, aktívnej úlohy žiakov a komunity praxe; (ii) posúdiť pripravenosť školy na zavedenie alebo posilnenie komunity praxe zameranej na inklúziu; (iii) identifikovať silné stránky a oblasti na zlepšenie; (iv) stanoviť priority opatrení na posilnenie procesov inkluzívneho rozvoja školy; (v) vygenerovať kvantitatívne (hodnotenia) aj kvalitatívne (príklady, reflexie) údaje na účely monitorovania.
Trvanie	90 minút
Forma	Táto aktivita bude prebiehať formou individuálnej reflexie, reflexie v malých skupinách (3 – 6 účastníkov v skupine), po ktorej bude nasledovať plenárna diskusia zameraná na syntézu a stanovenie priorít.
Materiály a organizácia	Reflexný nástroj iCoPi (tlačená alebo digitálna verzia) a flipchart alebo digitálna tabuľa pre spoluprácu (voliteľné, na zhrnutie)
Príprava	Nástroj iCoPi vopred poskytnite účastníkom. Rozhodnite sa, či sa v rámci stretnutia použije celý nástroj alebo len vybrané subškály. Zdôraznite, že účelom je reflexia a zlepšenie, nie hodnotenie.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Popis krok za krokom

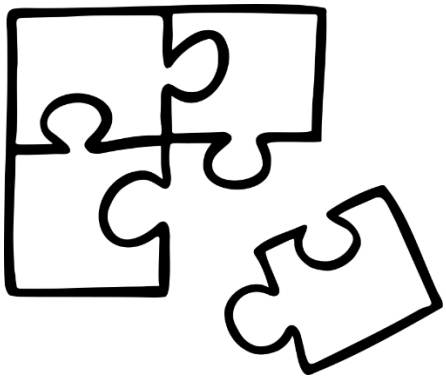

1. Úvod: Facilitátor predstaví účel reflexie, oblasti, ktoré iCoPi pokrýva, a zamýšľané výsledky (uvedomenie si, stanovenie priorít, plánovanie).

2. Individuálna reflexia a hodnotenie – každý účastník si prečíta a zamyslí sa nad každou otázkou a pomocou vstavanej stupnice od 1 do 5 ohodnotí, do akej miery je každý aspekt implementovaný. Zapíšte komentáre, príklady a predbežné priority.

3. Diskusia v malých skupinách: účastníci porovnávajú hodnotenia a diskutujú o oblastiach zhody a rozdielov, silných stránkach a účinných postupoch, ako aj o oblastiach, ktoré si vyžadujú posilnenie alebo rozvoj.

4. S využitím časti o prioritách, ktorá je už súčasťou iCoPi, skupiny: dohodnú sa na 2–3 kľúčových prioritných oblastiach; diskutujú o možných smeroch konania.

5. Zhrnutie na plenárnom zasadnutí: Každá skupina prezentuje kľúčové zistenia a CoP sa dohodne na spoločných prioritných oblastiach, ďalších krokoch a tom, ako výsledky ovplyvnia program CoP a plánovanie rozvoja školy.

Variácie a diferenciácia

Nástroj iCoPi možno používať selektívne: zamerať sa na jednu oblasť (napr. iniciatívu žiakov); riešiť len otázky relevantné pre konkrétne stretnutie CoP, alebo používať nástroj postupne v priebehu viacerých sedení. To umožňuje integráciu do prebiehajúcich programov CoP bez nutnosti implementácie počas celého sedenia.

Nástroj sa môže použiť aj na individuálnu reflexiu, najmä pred založením CoP, ako prípravnú prácu pred kolektívnym zasadnutím a na profesionálne sebahodnotenie. Individuálne výsledky môžu neskôr slúžiť ako podklad pre kolektívnu diskusiu.

Aktivitu je možné realizovať aj na diaľku: iCoPi je možné vopred zdieľať digitálne, využiť breakout rooms na diskusie v malých skupinách, zbierať hodnotenia prostredníctvom zdieľaných dokumentov alebo kolaboratívnych tabúľ a uskutočniť plenárne zhrnutie prostredníctvom platforiem na videokonferencie.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Referencie | Zdroje

Silveira-Maia, M., Neto, C., Sanches-Ferreira, M., Alves, S., Durães, H., Breyer, C., Vandenbussche, E., Boonen, H., Zacharová, Z., Ferková, Š, Schukoff, P., Unterreiner, S. & Teijsen, E. (2025). *Index komunít praxe pre inklúziu (iCoPi) – nástroj na reflexiu pre školské tímy*. Instituto Politécnico do Porto. https://doi.org/10.26537/e.ipp.137

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Strom I CO-COPE

Stručný popis	Strom I CO-COPE je nástroj na vizualizáciu procesu komunity praxe (CoP). Podľa Wengera kombinácia troch štrukturálnych prvkov vytvára CoP: oblasť, komunita a prax. (Wenger-Trainer, 2015). Na vizualizáciu procesu CoP a troch základných prvkov, ktoré sú navzájom prepojené, projekt I CO-COPE využíva metaforu stromu, kde kmeň predstavuje oblasť, vetvy predstavujú komunitu a plody predstavujú výsledky praxe.
Ciele	Vizuálne znázorniť ciele komunity praxe ľudí, ktorí tvoria tím CoP a spolupracujú na dosiahnutí cieľov a výsledkov atraktívnym spôsobom. Komunikovať a informovať školskú komunitu o procese CoP a jeho výsledkoch.
Trvanie	Tento nástroj je možné používať počas celého procesu CoP, od začiatku až do konca.
Sociálna forma	Tento nástroj môžu používať členovia tímu CoP.
Materiály a organizácia	Plagát stromu I CO-COPE: odkaz na stiahnutie Materiál na zaznamenanie všetkých relevantných informácií (perá, pastelky, obrázky, ...)
Príprava	Po vytvorení CoP predstavte plagát stromu, vysvetlite tímu CoP štrukturálne prvky – doménu (kmeň), komunitu (vetvy) a prax (plody) – a v procese CoP sa odvolávajte na jednotlivé prvky, keď je to vhodné.

Popis krok za krokom

1. Po založení komunity praxe (CoP) predstavte plagát so stromom. Vysvetlite členom tímu CoP štrukturálne prvky stromu: „Oblasť“ (kmeň), „Komunita“ (vetvy) a „Prax“ (plody).
2. Odkazujte na rôzne časti stromu vždy, keď sa stanú relevantnými v priebehu procesu CoP.
3. Zapíšte spoločný cieľ do určeného textového poľa vedľa kmeňa hneď, ako sa na ňom tím CoP dohodne.
4. Zobrazte účastníkov CoP v oblasti konárov.
5. Po dokončení procesu CoP a realizácii dohodnutých opatrení umiestnite výsledky do oblasti koruny stromu a doplňte stručný popis, kľúčové slová a/alebo fotografie, ktoré ilustrujú dosiahnuté výsledky.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union

Variácie a diferenciácia

V závislosti od diskutovanej témy, dosiahnutých cieľov a účastníkov zapojených do komunity praxe je možné jednotlivé oblasti podľa potreby prispôsobiť.

Účastníkov je napríklad možné identifikovať podľa mena alebo znázorniť prostredníctvom fotografií.

Výsledky – plody – môžu byť zdokumentované v rámci príslušných grafických znázornení ovocia (jablká, hrušky atď.) a pripevnené na strom, alebo môžu byť ilustrované pomocou fotografií.

V prípade záujmu je možné širší kontext komunity praxe znázorniť pomocou ďalších vizuálnych prvkov, ktoré zapadajú do metafory stromu, ako je vtáčie hniezdo, rebrík, hojdačka zavesená na strome a podobne.

Referencie | Zdroje

Wenger-Trayner, E. & Wenger-Trayner, B. (jún 2015*). Úvod do komunít praxe: stručný prehľad konceptu a jeho využitia.* Wenger-Trayner.com. https://www.wenger-trayner.com/introduction-to-communities-of-practice/

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Co-funded by the European Union